

ברכות התורה-ברכות השהר Lesson Three

ברכות השהר Within The ברכות התורה The Rule That Led To The Inclusion of

מסכת קידושין דף ל' עמ' א'-לעולם ישלש אדם שנותיו, שליש במקרא, שליש במשנה, שליש בתלמוד.

Translation: A person should strive to divide his daily learning sessions into three equal parts: one third studying Chumash; one third studying Mishna and one third studying Talmud.

Source 1

ברכות התורה For The Earliest Source

מסכת ברכות יא', עמ' ב'-א"ר יהודה אמר שמואל השכים לשנות עד שלא קרא ק"ש צריך לברך משקרא ק"ש א"צ לברך שכבר נפטר באהבה רבה. אמר רב הונא למקרא צריך לברך ולמדרש א"צ לברך. ור' אלעזר אמר למקרא ולמדרש צריך לברך למשנה א"צ לברך. ור' יוחנן אמר אף למשנה נמי צריך לברך אבל לתלמוד א"צ לברך. ורבא אמר אף לתלמוד צריך לברך דאמר רב חייא בר אשי זימנין סגינאין הוה קאימנא קמיה דרב לתנויי פרקין בספרא דבי רב הוה מקדים וקא משי ידיה וברך ומתני לן פרקין. מאי מברך א"ר יהודה אמר שמואל אשר קדשנו במצותיו וצונו לעסוק בדברי תורה; ור' יוחנן מסיים בה הכי: הערב נא ה' אלקינו את דברי תורתך בפינו ובפיפיות עמך בית ישראל ונהיה אנחנו וצאצאינו וצאצאי עמך בית ישראל כלנו יודעי שמך ועוסקי תורתך ברוך אתה ה' המלמד תורה לעמו ישראל. ורב המנונא אמר אשר בחר בנו מכל העמים ונתן לנו את תורתך ברוך אתה ה' נותן התורה. אמר רב המנונא זו היא מעולה שבברכות הלכך לימרינהו לכולהו.

Translation: Rav Yehuda said in the name of Shmuel: He who arose to learn Torah, until he recites Kriyat Shma, he must recite the Birchat Hatorah; once he has read Kriyat Shma, he no longer is required to recite the Birchat Hatorah because he fulfilled his responsibility to recite the blessings once he said Ahava Rabba (the prayer just before kriyat shma). Rav Huna said: before studying the Written Law he must make a blessing but not for Midrash. Rav Eliezer said: before reading the Written Law and the Midrash he must make a blessing but not for Mishna. Rav Yochanon said: even for Mishna he must make a blessing but not for studying Talmud. Rava said: even for Talmud, in accordance with the position of Rav Chiya the son of Ashi who said: often I would be standing reciting a portion of the Sifra in the school of Rav. Rav would first wash his hands and make a blessing before reviewing our section with us. What benediction do we recite before studying Torah? Rav Judah said in the name of Samuel: Who has sanctified us by His commandments, and commanded us to occupy ourselves with Torah study. Rav Yochanan used to conclude as follows: Make pleasant, therefore, we ask You, G-d, the words of Your Torah in our mouth and in the mouth of Your people the House of Israel, so that we, with our offspring and the offspring of Your people the House of Israel, may all know Your name and occupy our time with Torah study. Blessed are You, G-d, who teaches Torah to Your people Israel. And Rav Hamnuna said: Who has chosen us from all the nations and given us His Torah. Blessed are You, G-d, who gives the Torah. Rav Hamnuna further said: This last best blessing is the best of the benedictions. Therefore we should recite all of the blessings.

Source 2

תוספות-שכבר נפטר באהבה רבה-עד הלכך נימרינהו לכולהו. בירושלמי יש הא דאמרינן שכבר נפטר באהבה רבה והוא שיטנה על אתר. פירוש: לאלתר שלמד מיד באותו מקום. ונשאל להרב ר' יצחק כגון אנו שאין אנו לומדין מיד לאחר תפלת השחר שאנו טרודין וחולכים כך בלא למוד עד אמצע היום או יותר אמאי אין אנו מברכין ברכת התורה פעם אחרת כשאנו מתחילין ללמוד. והשיב ר"י דלא קיימא לן כאותו ירושלמי הואיל וגמרא שלנו לא אמרו ואין צריך לאלתר ללמוד. ועוד אפילו לפי הירושלמי דוקא אהבה רבה דלא הוי עיקר ברכה לברכת התורה דעיקר אהבה רבה לקריאת שמע נתקל. ובשביל היא אינו נפטר מברכת התורה אלא אם ילמוד מיד וגם לא יעשה היסח הדעת. אבל ברכת אשר בחר בנו וברכת לעסוק בדברי תורה שהן עיקר לברכת התורה פוטרת כל היום. . . והיה אומר ר"ת כשאדם עומד ממטתו בלילה (בשחרית) ללמוד שאין צריך לברך ברכת התורה מפני שברכת התורה של אתמול שחרית פוטרת עד שחרית אחרת ולא נהירא. והצרפתים נהנו לומר פסוקים וברכת כהנים וגם אלו דברים שאין להם שיעור שהיא משנה (פ"א דפאה) ואלו דברים שאדם אוכל פירותיהן כו' שהיא ברייתא (מסכת שבת קכו.) מפני הירושלמי דבעי שילמוד על אתר. אבל אין צריך כמו שכתבתי כבר.

Translation: In the Jerusalem Talmud, the same discussion that you need not recite the Blessings on the Torah once you have recited Kriyat Shma appears except that the Jerusalem Talmud adds: provided that you immediately study a portion of Torah. That means that he studies immediately wherever he is. A question was asked of Rav Yitzchak: what about our current situation? We do not learn immediately wherever we are after completing the morning prayers because we are busy with other matters. We cannot study Torah until the middle of the day or even later, why do we not repeat the Blessings for Torah study when we begin to study. Rav Yitzchak answered that we do not hold by the rule in the Jerusalem Talmud since the Talmud Bavli does not include that holding. As a result it is not necessary to learn immediately after reciting the blessing on studying Torah. And further, even the position of the Jerusalem Talmud is a limited decision- it only pertains to relying on the prayer of Ahava Rabba as the blessing for studying Torah. In that situation, you must study immediately because the main purpose of authoring the prayer of Ahava Rabba was as a blessing before Kriyat Shma and not as a blessing for studying Torah. But the blessing of "who chose us" and the blessing of "to occupy our time with words of Torah" which are the main blessings for studying Torah must only be said once a day. That fulfills the obligation for reciting a blessing before any learning that is done during the day. Rabeinu Tam held that when a person arises after the night to study, and before he prays, he does not have to recite the blessings for studying Torah because the blessings on the Torah that he recited in the morning on the day before obviate the obligation to recite the next morning. That is not an acceptable position. In connection with this matter, the French Jews had a custom, after reciting the blessings for studying Torah, to recite several verses from the Torah and the Blessings of the Cohanim and the Mishna of "these are the matters that have no limit" and the portion of Talmud "these are the matters for which people receive the income in this world" because of the requirement of the Jerusalem Talmud that one should study Torah immediately after making the blessings for Studying Torah. But it is not necessary as I have just written.

Source 3

Philo-Man's true function is to know G-d, and to make G-d known: he can know G-d only through His revelation, and he can comprehend that revelation only by continued study.

Source 4

Rabbi Joseph Soloveichik, ז"ל, (the "Rav") in a lecture entitled **ברכות התורה** and printed in a **ספר** called: **שיעורים לזכר אבא מרי ז"ל**.

נמצא כי תורה ותפלה מתמזגים לנקודה אחת ולקיום מצוה אחידה של עבודה בלב. ובכירור הנחה זו יש להוסיף ולפרש כי ישנו בתלמוד תורה קיום של תפלה. הלומד תורה הלא עובד את הקב"ה בלבד ובנפשו... לכן ישנו קיום מיוחד של חיבור תורה עם תפלה. מצות עבודה שבלב מתקימת בשלמותה אם מצרף האדם תלמוד עם תחנה, תורה עם בקשה, הנות לב בהלכה עם הגיון לב ושפיכת נפש, בדכתיב "ולעבדו בכל לבבכם" – עבדוהו בתורתו, עבדוהו במקדשו. לפיכך אין עומדים להתפלל אלא מתוך דברי תורה.

Translation: You find that Torah and Tefila meld and become one obligation that became known as service of the heart. In furtherance of this idea one must add and explain that in participating in the study of Torah, there is the fulfillment of the obligation to pray. The way to perform the obligation of service of the heart in its most complete form is by combining the study of Torah with supplication, the study of Torah with personal requests, an intense involvement in Halacha with heartfelt feelings and an outpouring of the soul as it is written: "to serve Him with all your heart" – serve Him through His Torah, serve Him in His Mikdash. Therefore, one should not begin to pray except after studying words of Torah.

Source 4

Rabbi Joseph Soloveichik, ז"ל, (the "Rav") in an article entitled: **כיבוד אב ואם ותלמוד** **ספר – אדם ועולמו** in the **תורה-**

מצוות תלמוד דורשת הרבה מאד מן האדם: לימוד, ריכוז, העמקה, התמדה וכדומה, אולם שווה הוא כל המאמץ הזה מפני שהמטרה הסופית היא להגיע אל "המיפגש" עם השכינה. דומה הוא לימוד התורה למסע שאינו נגמר לעולם, למהלך לקראת יעד שקשה מאוד להגיע אליו...

Translation: The mitzvah of studying Torah demands much from Man; concentration, intense involvement, persistence and other intellectual efforts but all that work is worthwhile because its ultimate goal is to reach "a meeting with the Shechinah." The study of Torah is similar to a journey that never ends, to a walk towards a destination that is difficult to reach....

בהשקפה יהודית קיימת הקביעה "ושבת עד ה' אלקיך" (דברים ל', ב'). לאחר שהאיש הישראלי הירבה לתהות ולתעות, להיטמע בתרבויות ניכר ובעבודת אלילים – בסופו של דבר מובטח לו כי יזכה לשוב אל אלקיו: "ובקשתם משם את ה' אלקיך ומצאת כי תדרשנו ככל לבבך וככל נפשך" (שם ד', כט'). מופלא הוא הצו "ובקשתם", לאחר שכבר ידוע וברור,

כי אנו מאמינים בני מאמינים. לשם מה צריכים אנו לעסוק בה הרבה בתחום זה של "ובקשתם"? הרי אנו מכירים ברבש"ע מימות אברהם אבינו? למה "ובקשתם"?

Translation: In Jewish theology there exists the rule (Devarim ch. 30, v. 2) "and you will return to your G-d." After a Jew begins to wander and to involve himself in activities that are not appropriate for a Jew-in the end, he is promised that he will be worthy to return to G-d: "and you will seek from there your G-d and you will find Him if you pursue Him with all your heart and all your soul (Devarim ch. 4, v. 29). The commandment to "seek" is surprising because it is well known that we are believers, the children of believers. What purpose is there to our expending effort to "seek"? After all, we have recognized G-d as the Supreme Being since the time of Avrohom our father? Why do we need to "seek?"

אליבא דדעת מצווה היהודי לעסוק במצוות "ובקשתם" תמיד ולעולם, עד אשר יגיע למצב של "ומצאת כי תדרשנו". זהו תהליך קשה וממושך, ומשום כך חובה לעשותו "בכל לבבך ובכל נפשך". תכלית התהליך היא "ומצאת", ובה תלויה גאולת ישראל כולה. היגיעה במלאכת הדרישה והביקוש היא תוספת משלימה לאמונה ולקיום המצוות כולן. ומטעם זה מחויב אף איש ההלכה המובהק לעסוק בכך. איש ההלכה צריך להיות אף בעל יכולת אינטלקטואלית רבה. בקשת אלוקים היא חלק בלתי נפרד של הרגש האלוהי – הדתי שביהודי.

Translation: It is my opinion that a Jew is commanded to expend effort "to seek" at all times and forever until he reaches the status of one "who sought and then found." This is a journey that is hard and long, and because of that, it must be undertaken "with all your heart and with all your soul." The purpose of the journey is "to find" and the redemption of the Jewish people is dependent on each of us making that journey. The effort involved in seeking and asking is the element that completes our faith and the fulfillment of the mitzvot. For that reason, even a "Quintessential Man of Halacha" must undertake that effort. A Man of Halacha must therefore be a man with substantial intellectual abilities. Seeking out G-d is an inseparable part of the emotional religious bond between Man and G-d that a Jew needs to feel.

אנו היהודים נתבעים להיות מקיימי מצוותיו של הקב"ה וגם להשיגו בכל לבבנו ובכל נפשינו, ולהרגיש את נוכחותו לצדנו ולידנו. ואכן, חובה זו של דרישת אלוקים מוטלת היא על כל המאמינים – הלמדנים – אנשי ההלכה, והמאמינים לא הגיעו לדרגות הגבוהות של למדנות והם בבחינת יהודים "סתם".

Translation: We Jews are committed to perform the commandments of G-d and to seek G-d with all of our hearts and with all of our souls, and to feel that G-d is close and by our side. It is for that reason that the obligation to seek G-d is thrust upon all believers, teachers, Men of Halacha and even believers who have not reached a high level of study who are part of the average Jewish population.

את הקב"ה הייבים כולנו לדרוש, כי יהא תמיד קרוב אלינו בכל קראינו אליו. אמונתנו תהא אז רצינית ומתקרבת ליעדים של השלימות האפשרית.

Translation: We are all obligated to seek G-d because in that way G-d will always be close to us when we need to call out to Him. Our faith will then be sincere. Our effort will bring us closer to fulfilling our goal of having the closest possible relationship with G-d.

תפלת שהרית-101 Tefila

ברכות התורה The Words Within The

לעסוק בדברי תורה / על דברי תורה
לעסוק- לישא וליתן.

Translation: To give and take.

ספר המנהיג דיני תפילה עמוד מו-אקב"ו לעסוק בדברי תורה, כך קיבלתי מרבותי בצרפת ובפורובי, ובתלמוד וביסוד העמרמי על דברי תורה וכן מנהג ספרד. וכן נראה לי דעל דברי תורה כולל עסק הלימוד ועשיית המצוות וישר.

Translation: The proper wording of the Bracha is: La'Asok B'Divrei Torah. So I learned from my teachers in France and Provence. Nevertheless, in the Talmud and in Seder Rav Amrom Gaon, the wording of the Bracha is presented as: Al Divrei Torah and so it is the custom in Spain. This second Bracha appears to me to be the correct version because it includes a reference both to being involved in the study of Torah and in performing the Mitzvos presented therein.

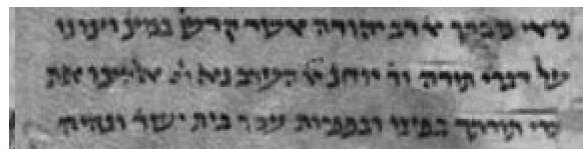
פירושי סידור התפילה לרוקה [י] ברכת התורה עמוד כד-לעסוק בדברי תורה כדכתיב:
ושננתם לבניך ודברת בם בשבתך בביתך, והגית בו יומם ולילה.

Translation: The words: La'Asok B'Divrei Torah are linked to two verses: V'Shinantom and V'HiSisa.

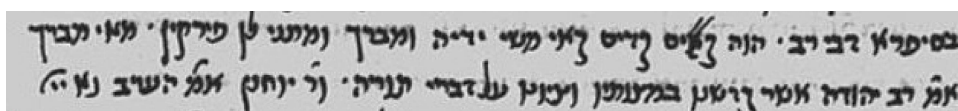
ספר אור זרוע חלק א - הלכות קריאת שמע סימן כד-אמר רב פפא הילכך נימרינהו לכולהו נימא אקב"ו על דברי תורה ועוד נימא והערב נא כו' ונימא אשר בחר בנו וכו' וזו היא ברכות התורה עכ"ל. מיהו אנו רגילין לברך לעסוק בדברי תורה והכי עדיף טפי דעל דברי תורה משמע לקיים.

Translation: R. Papa said: therefore recite all the versions of the Bracha; i.e. Al Divrei Torah, V'Ha'Arev and Asher Bochar. These are the Birchos Ha'Torah. Nevertheless it is our custom to recite La'Asok B'Divrei Torah and this is the correct practice since the words: Al Divrei Torah go beyond being involved in the study of Torah and connote performing what is written in the Torah.

Firenze, Biblioteca Nazionale Centrale , II.1.7

Paris, Bibliotheque Nationale , Heb. 671

תפלת שחרית-101 Tefila

ספר אבודרהם ברכת המצות ומשפטיהם – יש מצות שמברכין עליהם בעל ויש מברכין עליהם בלמד. וכתב ר"ת טעם לדבר כל מצוה הנעשית מיד מברכין בעל כגון על המילה, על ביעור חמץ, על אכילת מצה, על אכילת מרור, על מקרא מגלה, על הטבילה, על נטילת ידים, על נטילת לולב, על ספירת העומר, על מצות ערוב. וכל מצוה שיש בה שהות כגון להניח תפלין כל היום, להתעטף בציצית להיות עטוף בו כל היום לישב בסוכה לאכול ולטייל בה כל היום מברכין בלמ"ד דלהבא משמע.

Translation: There are Mitzvos that we perform after introducing them with a Bracha that begins with the word: Al and others that we introduce by adding the letter Lamed. Rabbeinu Tam explained that if the Mitzvah is to be performed and completed immediately, we introduce it with a Bracha that begins with the word: Al like Al Ha'Milah; Al Biur Chametz; Al Achilas Matzoh, Al Achilas Marror, Al Mikra Megila, Al Ha'Tevila, Al Netilsa Yadayim, Al Netilas Lulav, Al Sefiras Ha'Omer and Al Mitzvas Eiruv. However, if the Mitzvah is to be performed over a long period of time like L'Haniach Tefillin, for wearing Tefillin all day; L'Hisatef B'Tzitzis for wearing a Talis all day; Lai'Shav B'Succah for eating and spending time in the Succah all day, we introduce that Mitzvah with a Bracha that begins with the letter Lamed.

ספר אבודרהם ברכת המצות ומשפטיהם – והרמב"ם כתב (ברכות פ"א ה"א) טעם אחר. כל מצוה שעושה אותה לעצמו מברך לעשות, כגון המל את בנו או עושה מזוזה לביתו או מעקה לגגו או הפריש תרומה לעצמו או לבש תפלין או נתעטף בציצית. ואם עשה אותה לאחרים כגון מל בן חבירו או הפריש תרומה לחבירו מברך על העשייה.

Translation: The Rambam provided a different explanation. For a Mitzvah that one is performing to benefit himself, he introduces the Mitzvah with a Bracha that begins with the letter Lamed such as one who is performing circumcision on his own child, or mounting a mezuzah, or installing a fence around his roof, or separating Terumah, or donning Tefillin or a Talis. However if he is performing a Mitzvah for others such as circumcising someone else's child or separating Terumah for his friend he begins the Bracha with the word: Al.

ספר אבודרהם ברכת המצות ומשפטיהם – וי"א טעם אחר: כל מצוה שאפשר לעשותה ע"י שליח והיא להבא מברכין בעל וכל מצוה שא"א לעשותה ע"י שליח והיא להבא מברכין בלמד.

Translation: Some provide a third explanation: if the Mitzvah can be performed by an agent and will be performed in the future, we introduce that Mitzvah with a Bracha that begins with the word: Al but if it is a Mitzvah that cannot be performed by an agent and it is to be performed in the future, we introduce that Mitzvah with a Bracha that begins with the letter: Lamed.

ספר אבודרהם ברכת המצות ומשפטיהם – ומיהו קשיא לי להדיא טעמא מברכת התורה שאי אפשר לעשותה על ידי שליח והיא להבא ומברכין בעל ויש שמברכין לעסוק בדברי תורה. ונוכל לתרץ שגם זו איפשר לעשותה ע"י שליח שאדם אחר יכול להוציא את הרבים ידי חובתן.

Translation: Yet there is a problem concerning the Mitzvah of Torah study which cannot be performed on your behalf by an agent and it is a Mitzvah that will be performed in the future and we introduce that

תפלת שהרית-101 Tefila

Mitzvah with the word: Al. That may explain why some recite the Bracha of La'Asok B'Divrei Torah in its place. Perhaps we can justify the practice by arguing that the Mitzvah of Limmud Torah can be performed by an agent and that one person can fulfill the Mitzvah of Limmud Torah on behalf of others¹.

והערב נא

שתמתיק לנו

Translation: Sweeten for us.

The root: ע-ר-ב has multiple meanings depending on how it is punctuated. It can mean evening, to take on responsibility, to mix together, pleasant and to do business (Even Shoshan Dictionary),

המלמד תורה לעמו ישראל/ למדני חקיד

תהלים פרק קיט', יב'-ברוך אתה ה' למדני חקיד:

ספר המנהיג דיני תפילה עמוד מז -הערב נא, בא"י המלמד תורה לעמו ישראל, כך קיבלתי בצרפת, אך בספר' חותמין בא"י למדני חוקיד, וכן היא בתלמוד פרק הרוואה.

Translation: The Vracha reads: Ha'Arev Nah . . . Ha'Milamed Torah L'Amo Yisroel. So I learned in France but in the Siddurim you find the Bracha ending as Baruch. . . Lamdeini Chukecha.

ראבי"ה חלק א'-שאלות ותשובות סימן קנא'-יש חותמין בסדר ברכות התורה בא"י למדני חוקיד. וליתא, דגרסינן בירושלמי סוף פרק קמא דברכות כל הברכות כולם אחר חיתומיהן אין אומר ברכה פסוק בא"י למדני חוקיד.

Translation: Some end one of the Birchos Ha'Torah with the words: Lamdeini Chukecha. That is incorrect. We learned in the Jerusalem Torah at the end of the first chapter that all the Brachos must follow the ending Bracha (the ending Bracha must state the theme of the Bracha) and we do not recite a verse from Tanach as a Bracha such as the words: Baruch Ata Hashem Lamdeini Chukecha.

רש"י מסכת ברכות דף יא' עמ' ב'-ברוך אתה ה' המלמד תורה לעמו ישראל - גרסינן, ולא גרסינן למדני חקיד, שאין זו ברכה ודוידאה על שעבר אלא לשון בקשה, ודוד כי אמרה (בתהלים קי"ט) לא לשם ברכה אמרה אלא בלשון בקשה, והכי קאמר: ה' שאתה ברוך - למדני חקיד.

Translation: We end the one of te Birchos Ha'Torah with the words: Ha'Milamed Torah L'Amo Yisroel and not with the words: Lamdeini Chukecha because those words do not constitute a Bracha of praise and acknowledgement for past deeds but constitute words of request. When King David recited those words (Tehillim 119) he did not recite them as a Bracha but as a request and this is what he meant to say: G-d who is blessed-teach me Your laws.

פירוש הרוקה

**יב"א יי אלהינו מ"ה אקב"ו לעסוק בדברי תורה י"ג תיבות נגד
י"ג אבנים שמצינו באיוב' יוסף איוב שאת משלו', עד שמונה המסולה הכתם
אופיר, הכי תמצא בין כסף זהב ואבנים שמונה י"ג, וגם י"ג"ה התורה נדרשת**

1. I think that the Avudrohom means to say that listening to words of Torah being recited by others is one form of studying Torah.

תפלת שחרית-101 Tefila

מקל וחומר וכו' ב"א ה' למדיני חוקיך³, רש"י פי"4 שאינה חתימה כמו שאמר
דוד המלך, להכי גורס רש"י ב"א ה' המלמד תורה לעמו ישראל שהרי צריך
לחתום בברכה כ"ט תיבות נגד כ"ט חיים שבחומש, וכנגד כ"ט מוסרים

סידור תפלת החדש 1893

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בחר בנו
מכל העמים ונתן לנו את תורתו: ברוך אתה יהוה נותן
התורה: טוב אתה ומטיב למדי חקך:

אשר בחר בנו מכל העמים, ונתן לנו את תורתו. ברוך אתה ה', נותן התורה.
ובנו בחרת מכל עם ולשון. וקרבתנו לשמך הגדול סלה באמת, להודות לך וליחדך באהבה.
ברוך אתה ה', הבוחר בעמו ישראל באהבה.